

Restaurátorský průzkum a záměr

Malovaná skříň

Muzeum Šumavy Kašperské hory

MgA. David Blahout, Ph.D.

© 2024

1. Data památky

Dílo:	Malovaná skříň
Datace:	konec 18. století
Autor:	monogramista CP
Lokalizace:	Muzeum Šumavy Kašperské hory
Materiál:	Borovicové dřevo, polychr., kov. zpr. železo
Rozměry:	výška 175 cm, šířka 169 cm, hloubka 64 cm
Evid./restř./přír. č.:	268/79

2. Údaje o akci

Vlastník:	Muzeum Šumavy Kašperské hory Náměstí 140, 341 92 Kašperské Hory
Rest. průzkum vypracoval:	MgA. David Blahout, Ph.D. J. Malého 1957, Písek 397 01
Číslo povolení MKČR:	7401/2008

3. Popis památky

Památku představuje konstrukčně tradiční řešení, dělené skříně zajištěné klíny, se dvěma křídly dveří s profilovanou klapáčkou, zkosenými rohy, mohutnou korunní římsou a drobnými římsami na soklu. Malba skříně je poměrně kvalitní a s důrazem na detail. Základní barva mramorového pozadí pro veduty je tmavě zeleno-hnědá. Na křídlech dveří dominují čtyři obdélná pole s opakujícími motivy krajinek s domy a stromy na kopcích; provedenými v živých barevných tónech. Nad dveřními křídly pod mohutnou červenou mramorovanou římsou jsou umístěny drobné protáhlé veduty; stejné krajinky jsou pak namalovány ve spodu na čelech šuplíků a po jejich stranách. Zkosená nároží zdobí světle červené mramorové pole. Boční stěny skříně jsou pokryty stylizovaným zeleno-hnědým mramorováním. Ve spodu jsou na středu umístěny malované iniciály autora "CP". Mezi horními a spodními obdélníky jsou na osu osazeny kovové úchytky a ve stejné rovině se pak nachází kovaný klíčový štítek. V interiéru skříně je pak zajímavý původní zámek.

4. Popis stavu památky před restaurováním

Stav památky lze označit za velmi problematický, a to na základě několika zjištění; především identifikujeme celoplošná drobná poškození malby na všech malovaných plochách skříně, zejména však v případě tmavě zeleno-hnědých mramorových ploch, kde jsou četné stopy abrazivního namáhání malby. Výrazný defekt v této kategorii představuje poškození malby a dřevní hmoty na hranách profilací jednotlivých říms a stejně tak na všech nohách. Konstrukce památky je rozvolněná, kostní klíh ve spojích je degradovaný. Záda jsou silně popraskaná. Vidíme zde též na mnoha místech napadení materiálové báze památky dřevokazným hmyzem. U kování pozorujeme celoplošný výskyt korozních produktů (především zámek). Dále je třeba označit za problém degradované ztmavé laky, které tímto způsobem devalvují malbu na celém malovaném povrchu skříně. Závěrem je třeba zmínit, že skříň pokrývá silná vrstva prachových depositů.

5. Sondážní průzkum

Součástí restaurátorského průzkumu bylo vytvoření sondy - zkoušky ztenčování a snímání prachových depositů a degradovaných lakových vrstev na památce.

Sonda č. 01 - korunní římsa (pravá strana)

Sonda č. 02 - kazeta (levá strana)

Sonda č. 03 - zkosené nároží (pravá strana)

6. Evaluace sondážního průzkumu

Z výsledků orientačního sondážního průzkumu lze vyvodit závěr, že lze ztenčit a sejmut prachové deposity a ztmavlé laky, při zachování rozhodujícího množství patiny.

7. Restaurátorský záměr

7.1. Koncepce restaurátorského zásahu

Všechny zjištění a informace vycházející z restaurátorského průzkumu společně s přihlédnutím k charakteru a stavu památky a posouzením památkových hledisek dalo vzniknout koncepci restaurátorského zásahu. Ta spočívá v citlivém restaurování Malované skříně, a to při respektování patiny stáří, která je neoddelitelnou součástí díla.

7.2. Restaurátorský záměr

Koncepce restaurátorského zásahu je podkladem pro stanovení procesu restaurování, vyúsťujícím v restaurátorský záměr, který bude naplňovat tyto jednotlivé etapy restaurování:

7.2.1. Dřevěnný korpus

I. Etapa – dílčí demontáže

V této etapě bude provedena odborná katalogizace a následná dílčí demontáž jednotlivých prvků památky.

II. Etapa – ztenčení a sejmutí ztmavlých laků a prachových depositů

V této následující etapě je potřeba realizovat kontrolované celkové postupné ztenčení a sejmutí ztmavlých laků pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na originální hmotu památky (případná modifikace technik snímání a chemických látek při něm použitých).

III. Etapa – konsolidace materiálové báze památky

Vzhledem k výraznému mechanickému poškození materiálové báze u říms a nohou památky, je nutno provést lokální petrifikaci vhodným konsolidantem.

IV. Etapa - lokální statické zajištění památky

Důkladná revize lokálně rozvolněných truhlářských spojů jejich opětovným slepením. Lokální stabilizace tektonických trhlin, vložením nového dřevěného materiálu. Výroba chybějících spojovacích článků (klínů).

V. Etapa - lokální tmelení

Definování objemu a charakteru poškození dřevěného povrchu pro určení rozsahu a způsobu tmelení. Místní doplnění opticky rušivých defektů povrchu subtilní plastickou retuší.

VI. Etapa – lokální barevné retuše dřevěného povrchu

Rehabilitace povrchu pomocí lokálního barevného tonování opticky scelující retuše při použití lazurních tónů.

VII. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem

Přiměřená závěrečná povrchová úprava příslušným prostředkem (lakem), fixujícím lazurní barevné retuše a vytvářejícím ochranný film.

VIII. Etapa – montáže

Odborná montáž restaurovaných částí památky, podle katalogizace jednotlivých prvků.

7.2.2. Kovářské prvky

I. Etapa - dílčí demontáže

V této etapě bude provedena odborná katalogizace a následná dílčí demontáž jednotlivých prvků památky.

II. Etapa – snímání prachových depositů

V této etapě proběhne kontrolované celkové postupné sejmutí prachových depositů a degradovaných laků pomocí adekvátní kombinace metod snímání a za použití látek, které to provádějí s maximálním ohledem na materiálovou bázi památky.

III. Etapa - stabilizace korozních produktů

V tomto úseku restaurátorského procesu proběhne aplikace odpovídajícího stabilizátoru koroze, a to především v místech silně degradovaných s výskytem korozních produktů.

IV. Etapa - rekonstrukce chybějících částí

V této etapě bude provedeno po schválení návrhu doplnění klíče.

V. Etapa - barevná retuš

Následně budou dle potřeby provedeny barevné opticky scelující retuše pomocí lazurních tónů.

VI. Etapa - závěrečná konzervace

Na závěr restaurátorského procesu bude provedena přiměřená závěrečná konzervace povrchu příslušným prostředkem.

VII. Etapa – montáže

Odborná montáž restaurovaných částí památky, podle katalogizace jednotlivých prvků.

8. TECHNOLOGICKÁ ZPRÁVA

8.1. Dřevěnný korpus

II. Etapa – ztenčení a sejmutí ztmavělých laků a prachových depositů

Směs aromatických, chlorovaných uhlovodíků a amidů, etanol, Benátské mýdlo,

III. Etapa - konsolidace materiálové báze památky

Lascaux® Medium for Consolidation, Solakryl BMT

IV. Etapa - lokální statické zajištění památky

Kostní klíč, borové dřevo

V. Etapa - lokální tmelení:

Kliho-křídový tmel, Lascaux® Medium for Consolidation, minerální plnivo

VI. Etapa - lokální barevné retuše dřevěného povrchu:

Kremer Watercolor, Zweihorn

VII. Etapa – závěrečná konzervace povrchu vhodným prostředkem:

Vosko-pryskyřičný lak - Kremer Dammar Varnish Matte, UV Stabilized

8.2. Kovářské prvky

II. Etapa - snímání prachových depositů

Směs aromatických, chlorovaných uhlovodíků a amidů, etanol

III. Etapa – stabilizace korozních produktů

Průmyslový bezoplachový Odrezovač-T, Chelaton III. ($C_{10}H_{14}N_2Na_2O_8 \cdot 2H_2O$)

IV. Etapa - rekonstrukce chybějících částí

kovářsky zpracovávané železo

V. Etapa - barevná retuš

minerální pigmenty, mikrokrytalický vosk

VI. Etapa - závěrečná konzervace

mikrokrytalický vosk

V Písku dne 12. 1. 2025

MgA. David Blahout, Ph.D.

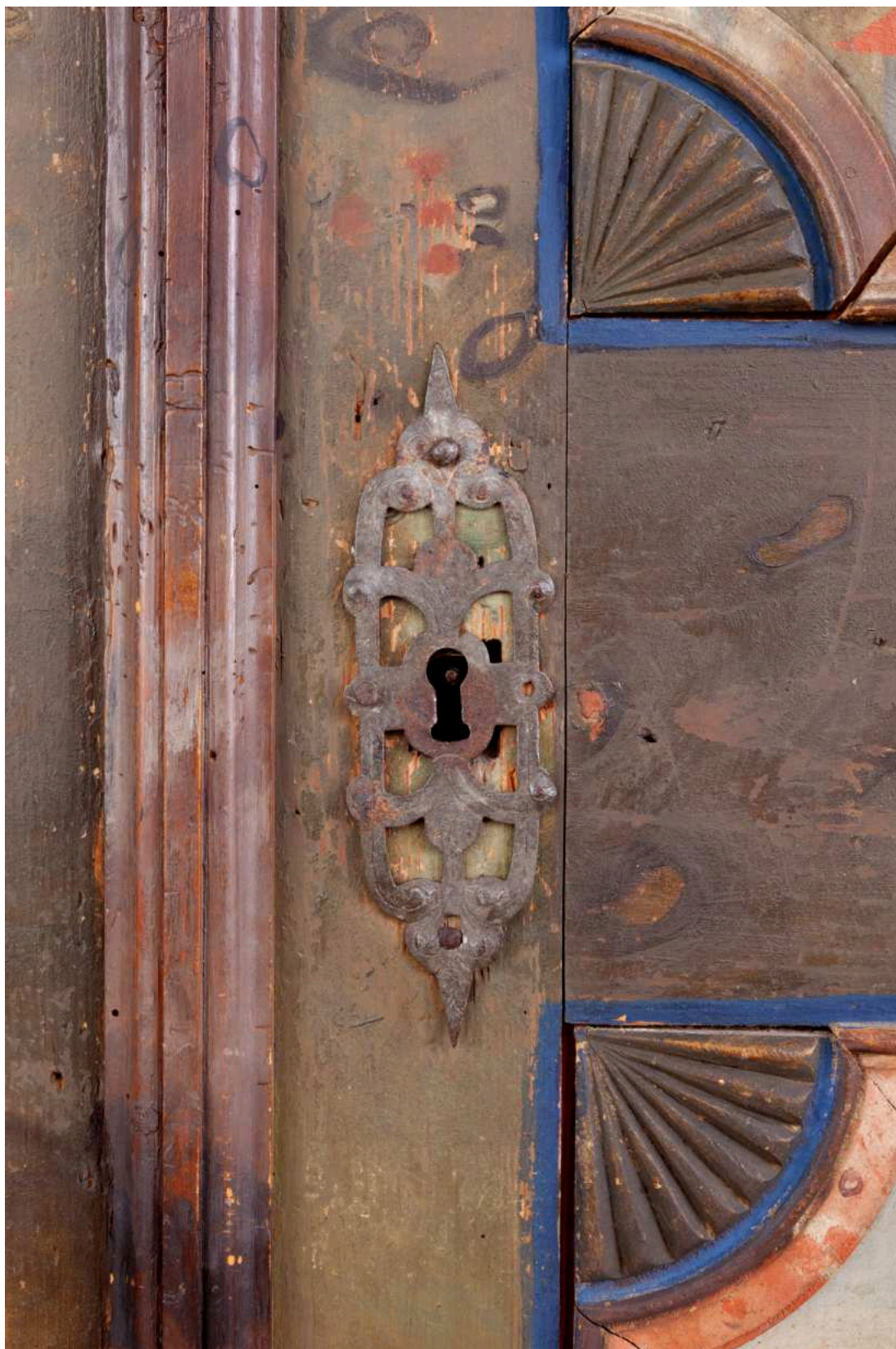
Stav před restaurováním - celkový pohled

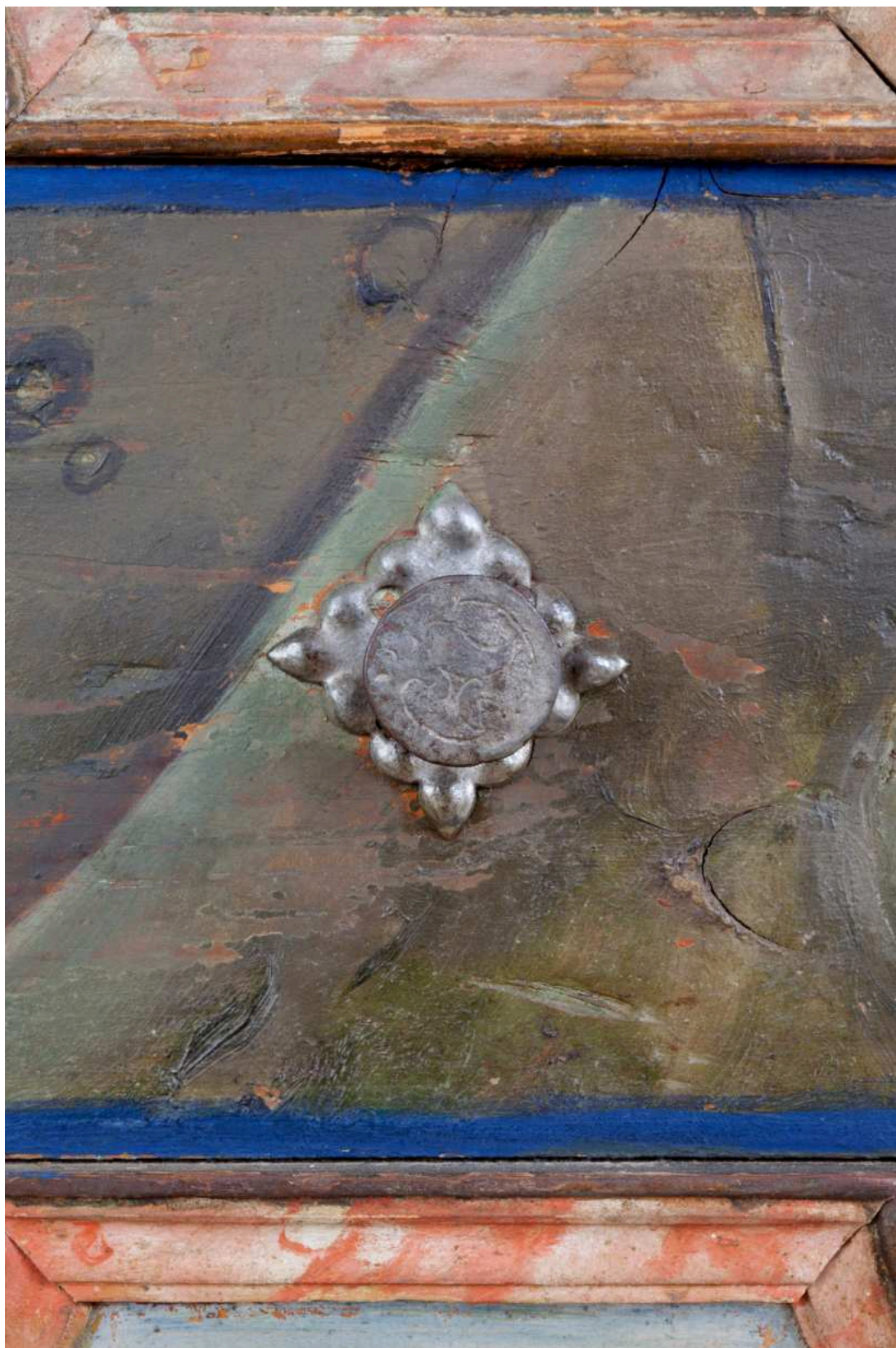
Stav před restaurováním - levé kazety

Stav před restaurováním - pravé kazety

Stav před restaurováním - klíčový štítek

Stav před restaurováním - úchytka

Stav před restaurováním - zkosený roh, detail veduty

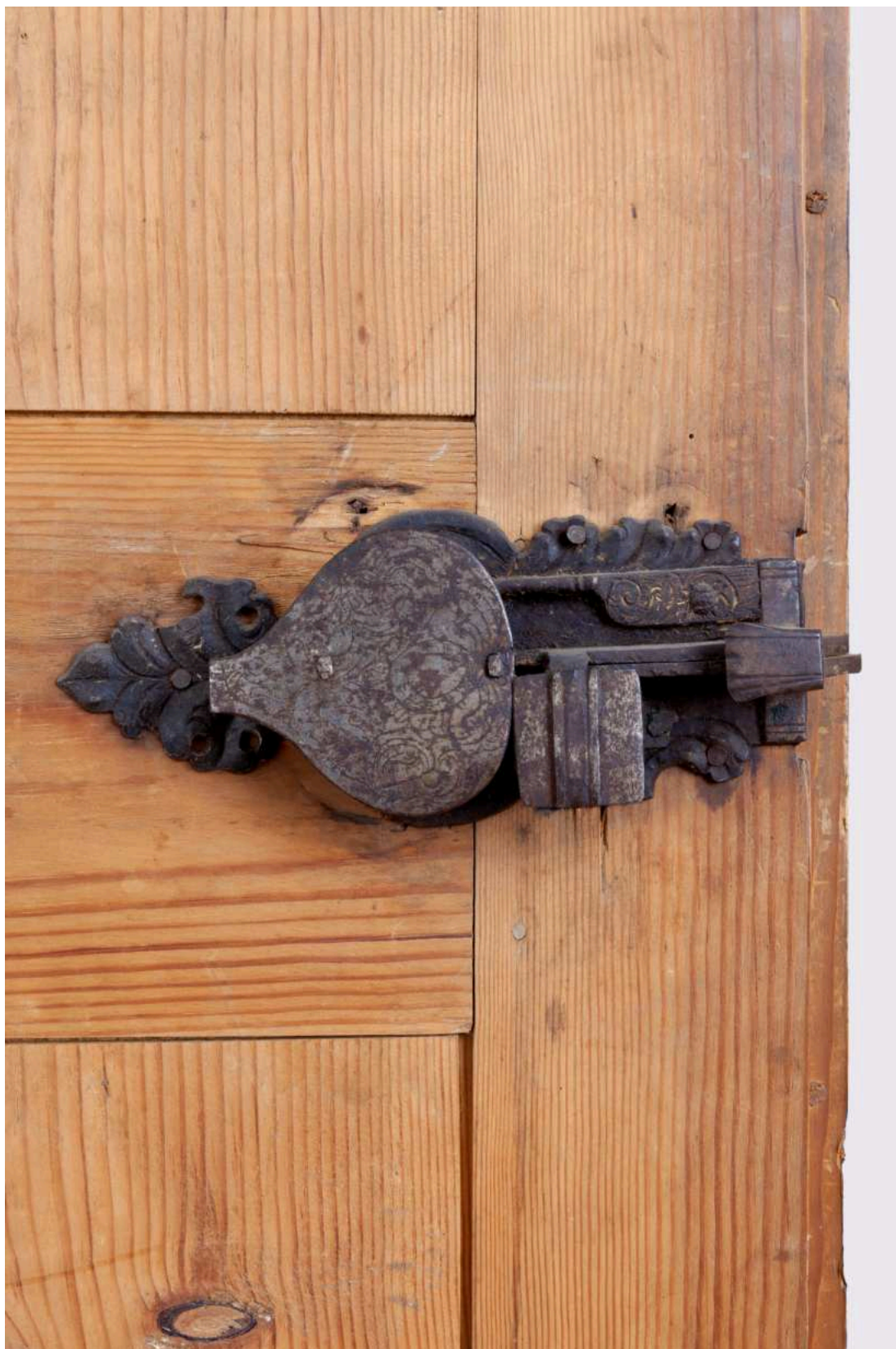
Stav před restaurováním - pravý bok, detail poškození

Stav před restaurováním - interiér

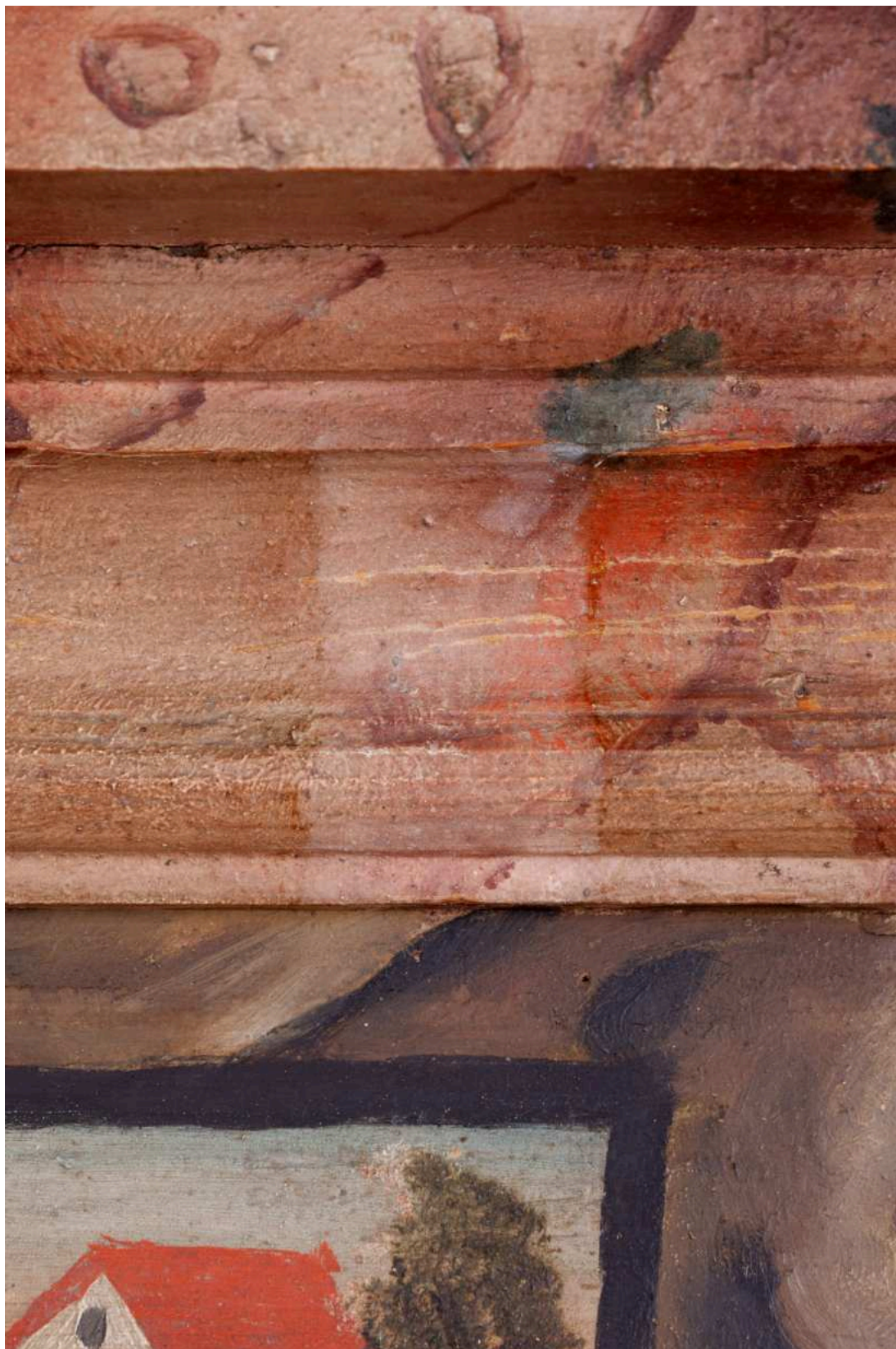
Stav před restaurováním - interiér, detail kování a nápisů

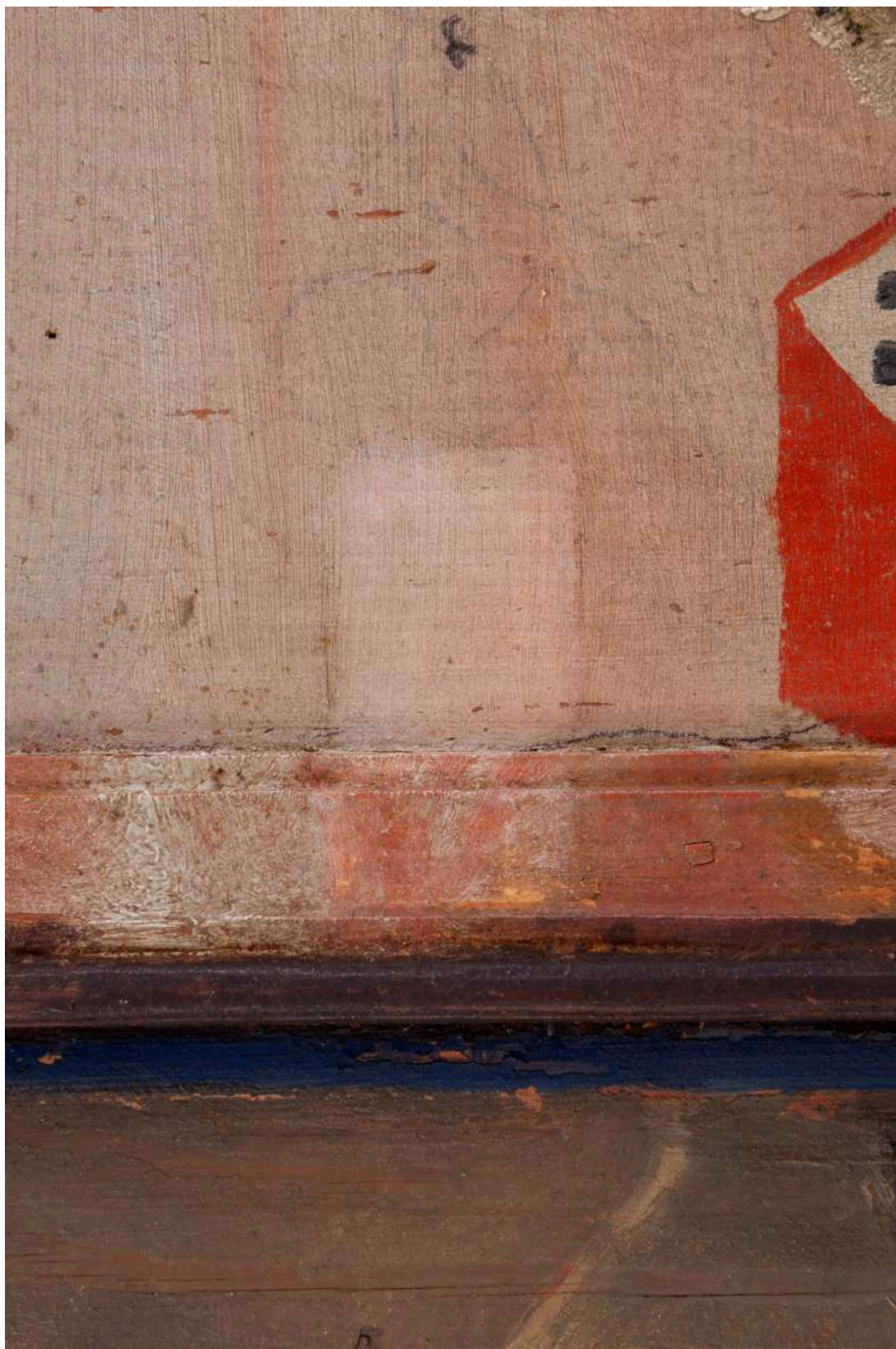
Stav před restaurováním - interiér, detail zámku

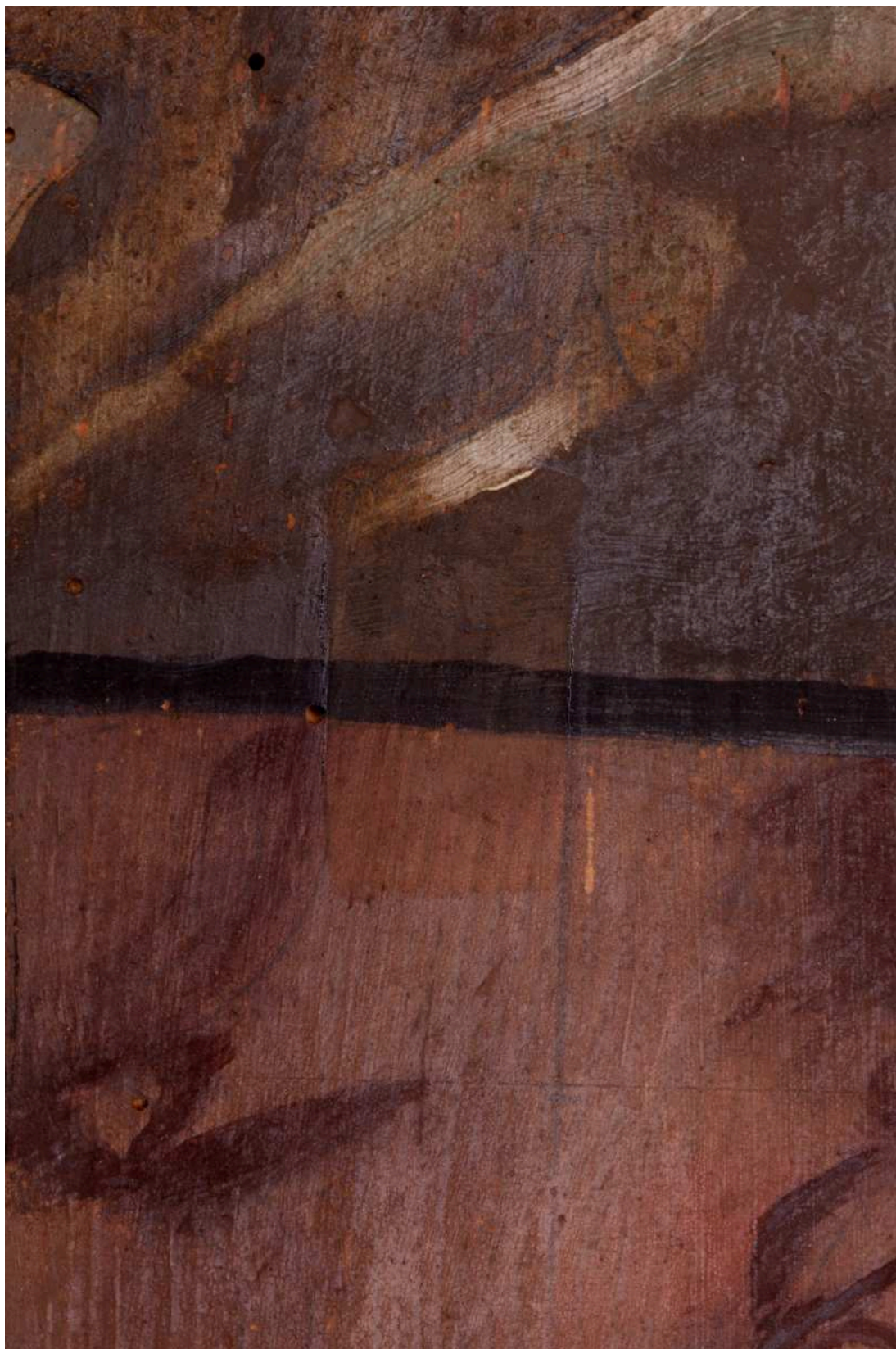
Umístění zkoušek snímání prachových depositů a ztmavlých laků

S01 - zkouška snímání prach. depositů a ztmavlých laků - korunní římsa

S02 - zkouška snímání prach. depositů a ztmavlých laků - levá kazeta

S03 - zkouška snímání prach. depositů a ztmavl. laků - pravý zkosený roh